

Chapter: 1 to 6

प्र. 1 अचूक पर्याय निवडून विधाने पूर्ण लिहा : (4)

- 1) विषुववृत्तीय भागात पडणाऱ्या पर्जन्यामध्ये बरीचशी निश्चितता असते.
अ. प्रतिरोध ब. आरोह क. आवर्त ड. चक्रीवादळी
- 2) खडक फुटणे, कमकुवत होणे, ही नैसर्गिक प्रक्रिया असून याच क्रियेला म्हणतात.
अ. विदारण ब. दहिवर क. अपपर्जन ड. भस्मीकरण
- 3) अनेक उपप्रवाहांमुळे नदीच्या तळाचे व काठांचे होऊन घळई, व्ही आकाराची दरी, धबधबा इत्यादी भूरूपे तयार होतात.
अ. खनन ब. वहन क. बाह्यप्रक्रिया
- 4) ज्या भागातून थंड सागरी प्रवाह वाहतात, त्या भागात सागरजलाचे पृष्ठीय कमी असते.
अ. पाऊस ब. तापमान

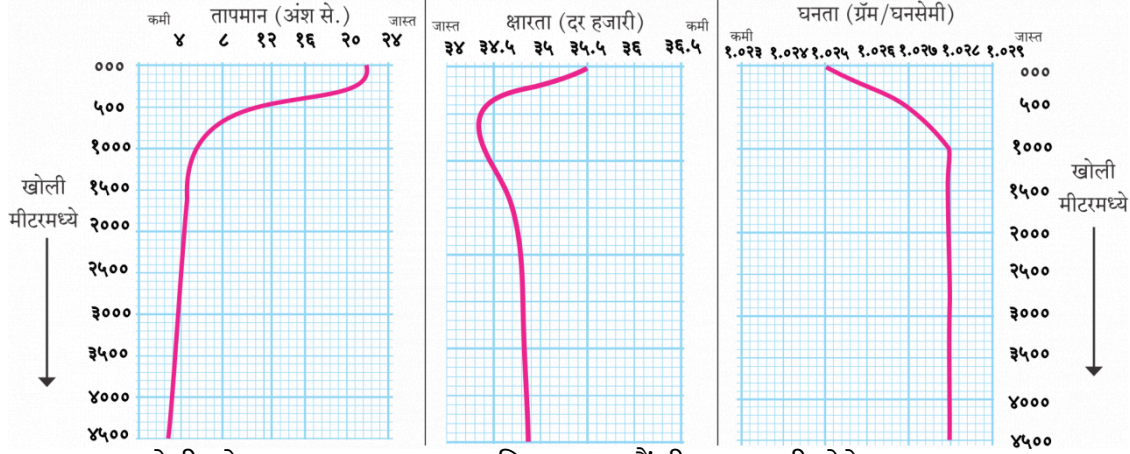
प्र.2 योग्य जोड्या जुळवा. (4)

प्र.2	'अ' गट	'ब' गट
	i. फुजियामा पर्वत	अ. टांझानिया
	ii. किलोमांजारो	ब. इटली
	iii. व्हेंसुव्हिस	क. अलास्का
	iv. काटमाई	ड. हवाई
		य. जपान

प्र.3 पुढे दिलेल्या प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (4)

- 1) भूरूपे म्हणजे काय?
- 2) समघनी नकाशा म्हणजे काय?
- 3) व्याख्या द्या.
गट पर्वत.
- 4) पाण्याचे सूक्ष्मकण वातावरणात तरंगत असल्याच्या अनुभव येतो. यामुळे लंडनमध्ये हिवाळ्यात दुपारपर्यंत सूर्यदर्शन होत नाही. अशी स्थिति सहसा सकाळी किंवा सायंकाळीनंतर अनुभवासं येते.
- 5) समुद्राच्या पाण्याला खारटपणाचा स्वाद (चव) का आहे?

खालील आकृतीवर विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

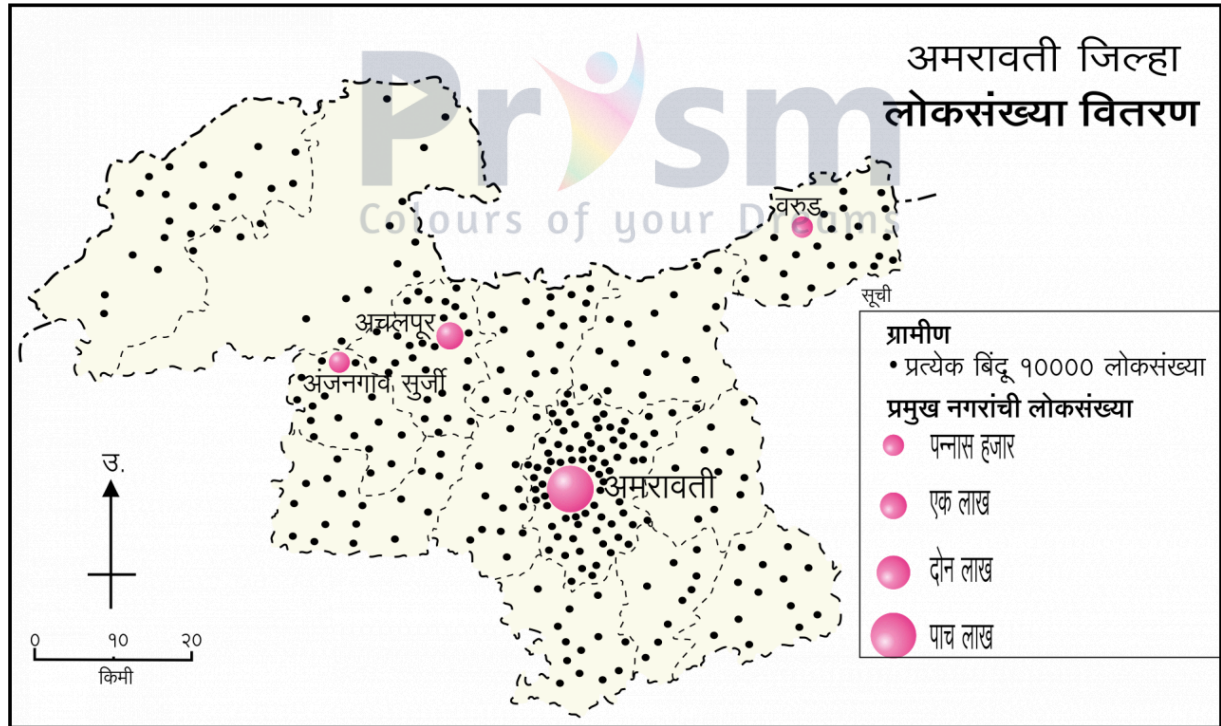

- वाढत्या खोलीबरोबर तापमान, क्षारता आणि घनता यापैकी काय कमी होते?
- किती खोलीनंतर या घटकांतील बदल शून्यवत होतो?
- किती खोलीपर्यंत या घटकांतील बदलाचे प्रमाण जास्त आहे?
- या तीनही घटकांमधील सहसंबंध स्पष्ट करा.

(ब)

(4)

नकाशावर विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही ४)

- अमरावती शहराची लोकसंख्या किती आहे?
- नकाशातील एक लाख लोकसंख्या असलेल्या ठिकाणाचे नाव सांगा.
- जिल्ह्यामध्ये कोणत्या दिशेला लोकसंख्येचे वितरण खूपच कमी आहे?
- नकाशातील ५०,००० लोकसंख्या असलेल्या ठिकाणाचे नाव सांगा.
- नकाशातील पाच लाख लोकसंख्या असलेल्या ठिकाणाचे नाव सांगा.

प्र.

पुढील विधानांची भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतीही दोन)

(6)

- 1) हिवाळ्यात सकाळी गवताच्या पात्यांवर पाणी आढळते.
- 2) समुद्राच्या पाण्यात 500 मीटर खोलीनंतर वनस्पती जीवन नाही.
- 3) ज्वालामुखीच्या उद्रेकामुळे भूकंप होऊ शकतो.
- 4) कोणकोणत्या माहितीच्या आधारे समघनी नकाशा तयार केला जातो.

प्र.6 फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(6)

- 1) टिब पद्धत आणि समघनी पद्धत यांतील फरक लिहा.
- 2) प्राथमिक भूकंप लहरी व दुय्यम भूकंप लहरी
- 3) आरोह पाऊस आणि प्रतिरोध पाऊस

प्र.7 पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणताही दोन)

(8)

- 1) क्षेत्रभेटीसाठी कोणती पूर्वतयारी करणे आवश्यक आहे.
- 2) हिमनदी कशा प्रकारे तयार होते?
- 3) भूकंपाची तीव्रता व घरांची पडझड यांचा कसा संबंध आहे?

